

Číslovky

– slova číselného významu, která označují počet, pořadí, násobek apod.

Rozlišujeme číslovky určité a neurčité:

- **určité číslovky** – vyjadřují přesný počet, přesné pořadí, přesný násobek
 - můžeme je většinou napsat číslicí
 - např. *jeden – 1, deset – 10, dvacáté století – 20. století, dvakrát – 2x*
- **neurčité číslovky** – nevyjadřují přesný počet, přesné pořadí, přesný násobek
 - nelze je napsat číslicí
 - např. *několik zastávek, mnoho úkolů, několikeré opakování, několikrát navštívit*

Cvičení:

Rozděl následující číslovky na určité a neurčité.

pět, několikery, šestkrát, trojí, několikanásobný, milion, poněkolkáté, dvojnásobná, málo, osmé, devatery, několik

určité

sedm psů

pět, šestkrát, trojí, milion, dvojnásobná, osmé, devatery

neurčité

mnoho květin

několikery, několikanásobný, poněkolkáté, málo, několik

Podle významu rozdělujeme číslovky do čtyř skupin:

Číslovky základní – *kolik?*

- **určité:** *jeden, deset, sto, tisíc, milion*
- **neurčité:** *několik, mnoho, málo, moc*

Číslovky řadové – *kolikátý,olikátá,olikáté?*

- **určité:** *první, desátý, stý, tisící, miliontý*
- **neurčité:** *několikátý, poněkolikáté*
- Za číslovkou řadovou zapsanou číslicí se píše tečka. Např. *1. osoba, 7. pád, 21. století, 17. 3.*

Číslovky druhové – *kolikery,olikerá,olikeré?,olikery,olikero?*

- **určité:** *jedny, dvojí, dvoje, paterý, desaterý, čtvero*
- **neurčité:** *několikery*

Číslovky násobné – *kolikrát?,olikánásobný?*

- **určité:** *jedenkrát, desetkrát, stonásobný*
- **neurčité:** *několikrát, několikanásobný*

Pozor na pravopis!

Píšeme *devět set, dvacet pět, dvacátý pátý, pětadvacátý*.

Cvičení:

Vyhledej v textu číslovky, podtrhni je a urči jejich druhy.

Např. *Od té události uplynulo již mnoho let.* *základní, neurčitá*

- Tatínek si koupil paterý bavlněné ponožky. **druhová, určitá**
- Přečti si ještě jednou zadání úkolů. **násobná, určitá**
- Kolikátý jsi skončil v matematické soutěži? **řadová, neurčitá**
- Učili jsme se rozeznávat několikanásobný podmět. **násobná, neurčitá**
- Tomáš má s obsluhou počítače málo zkušeností. **základní, neurčitá**
- Ve druhém ročníku nám přibyla do třídy nová žákyně. **řadová, určitá**
- Z deseti přihlášených účastníků jsem byl nejlepší. **základní, určitá**

Najdi ve větách ukryté číslovky, urči jejich druhy.

Např. Našli jsme **doupě** toho zlého vlka. **pět** – základní, určitá

- Naše **St**ána ještě neumí plavat. **šest** – základní, určitá
- **Má** loď dobré kormidlo? **málo** – základní, neurčitá
- Evo, zkus **to** také najít! **sto** – základní, určitá
- **S** týmem ze Staňkova vždy prohrájeme. **stý** – řadová, určitá
- Pražské **metro** je vyhledávaným dopravním prostředkem. **troje** – druhová, určitá
- **Lud**vo, **j**íš také ovoce a zeleninu? **dvojí** – druhová, určitá

Z přeházených slabik utvoř číslovky a použij je ve větách.

TE RY PA

Jitka má v botníku **patery** boty.

LIK KO NĚ

Máte na výběr **několik** možností.

TÝ CÁ DVA

Tomáš doběhl až **dvacátý**.

SET KRÁT DE

Kočka je **desetkrát** větší než myš.

NÍM JED

Umiš nakreslit dům **jedním** tahem?

NÁ NÁ TROJ SOB

Martina Sáblíková je **trojnásobná** olympijská vítězka.

V osmisměrce najdi 14 číslovek, vypiš je na připravené řádky.

P	R	V	N	Í	K	Y	O	S
T	L	I	O	P	R	U	S	T
A	T	Á	S	E	D	M	M	O
R	R	S	T	I	S	Í	C	Í
K	I	A	Y	U	R	E	T	T
I	P	Z	E	J	O	V	D	S
R	O	N	Z	C	M	Á	L	O
T	P	T	Á	R	K	A	V	D

první, třikrát, dvakrát, málo, tři, sedm, tisící, stý, stí, sto,
osm, dvoje, patery, desátá

Vybarvi políčka s číslovkami: základními - hnědě
řadovými - zeleně
druhovými - žlutě
násobnými - modře

